

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตขอนแก่น สรุปผลการวิจัยได้ตามลำดับต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. การวิเคราะห์ข้อมูล
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

1. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตขอนแก่น ทั้งโดยรวมและรายค้าน
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตขอนแก่นระหว่างสถานภาพ ทั้งโดยรวมและรายค้าน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ บุคลากรที่ปฏิบัติงานในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตขอนแก่น ปีการศึกษา 2546 จำนวน 313 คน จำแนกตามสถานภาพได้ดังนี้
 - 1.1 ผู้บริหาร จำนวน 60 คน
 - 1.2 อาจารย์ จำนวน 209 คน
 - 1.3 ข้าราชการพลเรือน จำนวน 10 คน
 - 1.4 ลูกจ้างประจำ จำนวน 34 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบหลายชั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) จากนั้นสุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie and

Morgan (บุญชน ศรีสะอาด. 2545 : 40) ได้กลุ่มตัวอย่างดังนี้ ผู้บริหาร 58 คน อาจารย์ 136 คน ข้าราชการพลเรือน 10 คน และลูกจ้างประจำ 32 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 236 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตขอนแก่น จำนวน 60 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากัน .8580

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปจำนวน 236 ฉบับและได้รับคืนจำนวน 236 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 แล้วทำการคัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์ปราบภูมิครบสมบูรณ์ทั้ง 236 ฉบับจึงมาตรวจสอบให้คะแนนและทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS For Windows Version 11.0 เพื่อแปลผลการวิเคราะห์ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพ วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ
2. ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร สถาบันเทคโนโลยี ราชมงคล วิทยาเขตขอนแก่น โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. เปรียบเทียบระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรสถาบันเทคโนโลยี ราชมงคล วิทยาเขตขอนแก่น จำแนกตามสถานภาพทั้งโดยรวมและรายด้านโดยใช้สถิติ F-test ใช้นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการวิจัย

บุคลากรของสถาบันเทคโนโลยี ราชมงคล วิทยาเขตขอนแก่น และระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานมีดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 236 คน เมื่อจำแนกตามสถานภาพพบว่า โดยรวมบุคลากรของสถาบันเทคโนโลยี ราชมงคล วิทยาเขตขอนแก่น ส่วนใหญ่เป็นอาจารย์ จำนวน 136 คนคิดเป็นร้อยละ 57.63 ผู้บริหาร 58 คน คิดเป็นร้อยละ 24.57 ลูกจ้างประจำ 32 คน คิดเป็นร้อยละ 13.56 และข้าราชการพลเรือน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 4.24
2. ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร สถาบันเทคโนโลยี ราชมงคล วิทยาเขตขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก 11 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับ คือ ด้านลักษณะ

ของการทำงาน ($\bar{X} = 4.08$) ด้านสภาพการทำงาน ($\bar{X} = 4.07$) และด้านการป้องกันบังคับบัญชา ($\bar{X} = 4.05$) อยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้านคือ ด้านเงินเดือน ($\bar{X} = 3.45$) และสามารถแยกแจงตามปัจจัยกระตุ้นและปัจจัยคำชี้วัดได้ดังนี้

2.1 ปัจจัยกระตุ้น

2.1.1 ด้านความสำเร็จของงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก 4 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ข้อ 1 ความสำเร็จในการทำงานของท่านตรงตามวัตถุประสงค์และนโยบายที่กำหนดไว้ในแผนงานของสถาบันฯ ($\bar{X} = 3.86$) ข้อ 2 ผู้บังคับบัญชาพอใจและช่วยเหลืองานของท่าน ($\bar{X} = 3.85$) และ ข้อ 4 เพื่อร่วมงานได้แสดงความเห็นว่ามีความพอใจในการปฏิบัติงานของท่าน ($\bar{X} = 3.74$) อยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ คือ ข้อ 5 ผู้บังคับบัญชาเห็นความสำคัญของท่านที่ทำงานสำเร็จ ($\bar{X} = 3.48$)

2.1.2 ด้านการได้รับการยอมรับและสนับสนุนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ข้อ 8 ผู้บังคับบัญชา เชื่อมั่นในความสามารถมักมองหมายงานพิเศษให้ท่านทำ ($\bar{X} = 4.17$) ข้อ 9 ท่านมีความรู้สึกว่าตนเองเป็นสมาชิกที่สำคัญคนหนึ่งของหน่วยงาน ($\bar{X} = 4.13$) และข้อ 7 ความคิดเห็นของท่านได้รับการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา ($\bar{X} = 4.11$)

2.1.3 ด้านลักษณะงานที่ทำโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ข้อ 15 งานในหน้าที่ช่วยให้ได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.42$) ข้อ 14 งานที่ทำหมายสอนกับบุคลิกภาพ ($\bar{X} = 4.28$) และข้อ 16 รู้สึกสนุกและพอใจในงานที่ทำ ($\bar{X} = 3.92$)

2.1.4 ด้านความรับ ผิดชอบโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.71$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก 4 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ข้อ 19 ผู้บังคับบัญชาควบคุมการปฏิบัติงานของท่านอย่างใกล้ชิด ($\bar{X} = 3.84$) ข้อ 20 ผู้บังคับบัญชาเปิดโอกาสให้ท่านแก้ไขปัญหาการปฏิบัติงานอย่างเป็นอิสระ ($\bar{X} = 3.85$) และ ข้อ 21 ท่านสามารถเลือกปฏิบัติงานได้ตามความต้องการ ($\bar{X} = 3.74$) อยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ คือ ข้อ 18 ท่านมีเสรีภาพในการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ ($\bar{X} = 3.48$)

2.1.5 ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจาก

มากไปหน่อย 3 ลำดับแรก คือ ข้อ 26 โอกาสก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ขึ้นอยู่กับความพอใจของผู้บังคับบัญชา ($\bar{X} = 4.17$) ข้อ 24 ท่านมีโอกาสเพิ่มพูนประสบการณ์และทักษะการปฏิบัติงานในสถานที่นี้ ($\bar{X} = 4.06$) และข้อ 23 ผู้บังคับบัญชาเสนอแนะให้ท่านศึกษาต่อเพื่อเพิ่มวุฒิการศึกษาให้สูงขึ้น ($\bar{X} = 4.00$)

2.2.ปัจจัยคำนวณ

2.2.1 ด้านเงินเดือน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.47$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก 2 ข้อ คือ ข้อ 28 รายได้ที่ได้รับปัจจุบันเหมาะสมกับภาระงานที่ปฏิบัติ ($\bar{X} = 3.77$) และข้อ 27 ท่านมีความพึงพอใจในการพิจารณาเลื่อนขึ้นเงินเดือนประจำปี ($\bar{X} = 3.69$) อยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ คือ ข้อ 29 ท่านคิดว่าอัตราเงินเดือนที่ได้รับปัจจุบันยุติธรรมดีแล้ว ($\bar{X} = 3.43$) และข้อ 30 รายได้จากเงินเดือนของท่าน ทำให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ($\bar{X} = 3.00$)

2.2.2 ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหน่อย 3 ลำดับแรก คือ ข้อ 34 ผู้บังคับบัญชาเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการทำงาน ($\bar{X} = 4.31$) ข้อ 35 ผู้บังคับบัญชา ยกย่องชูเชิดชูเชิญผู้ร่วมงานที่ประสบผลสำเร็จ ($\bar{X} = 4.14$) และข้อ 32 ผู้บังคับบัญชา尼เทศ เสนอแนะการปฏิบัติงานสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.99$)

2.2.4 ด้านนโยบายและการบริหารงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก 4 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหน่อย 3 ลำดับแรก คือ ข้อ 40 เมื่อปฏิบัติงานผิดพลาดผู้บังคับบัญชาจะแนะนำชี้แจงให้ทราบถึงข้อผิดพลาด นั้น ๆ ($\bar{X} = 4.06$) ข้อ 36 ผู้บังคับบัญชาชี้แจงนโยบายการปฏิบัติงานให้ผู้ร่วมงานเข้าใจอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.00$) และ ข้อ 39 ผู้บังคับบัญชาได้กำหนดนโยบายในการพิจารณาความดี ความชอบของผู้ได้บังคับบัญชาอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 3.84$) อยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ คือ ข้อ 38 ผู้บังคับบัญชาเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการบริหารงาน ($\bar{X} = 3.23$)

2.2.5 ด้านสภาพการทำงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก 4 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหน่อย 3 ลำดับแรก คือ ข้อ 43 หน่วยงานของท่านมีบรรยากาศที่ส่งเสริมการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.61$) ข้อ 42 ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม และสนับสนุนหน่วยงานของท่าน ($\bar{X} = 4.22$) และข้อ 41 ผู้บังคับบัญชาช่วยกระตุ้นให้ท่านได้ปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานให้เหมาะสมสม่ำเสมอ

($\bar{X} = 4.00$) อยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ กือ ข้อ 45 สภาพแวดล้อมของสถาบันฯ ช่วยกระตุ้นให้ท่านอยากปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 3.23$)

2.2.6 ด้านการปกครองบังคับบัญชาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก 4 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก กือ ข้อ 48 ผู้บังคับบัญชาของท่านมีความจริงใจต่อผู้ร่วมงาน ($\bar{X} = 4.47$) ข้อ 47 ผู้บังคับบัญชาของท่านกระจายอำนาจในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.39$) และข้อ 46 ผู้บังคับบัญชาของท่านยินดีให้คำปรึกษาระดับหนึ่งหรือแนะนำการปฏิบัติงานตลอดเวลา ($\bar{X} = 4.02$) อยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ กือ ข้อ 50 ท่านพอใจที่ได้ร่วมงานกับผู้บังคับบัญชาคนปัจจุบัน ($\bar{X} = 3.47$)

2.2.7 ด้านฐานะตำแหน่งหน้าที่การทำงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก 4 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก กือ ข้อ 51 งานที่ท่านทำอยู่นี้ ช่วยให้ท่านมีเกียรติยศ ชื่อเสียง ($\bar{X} = 4.00$) ข้อ 54 ท่านมีความพึงพอใจในตำแหน่งหน้าที่การทำงานของท่าน ($\bar{X} = 3.92$) และข้อ 52 ท่านได้รับการยกย่องจากคนทั่วไปในฐานะที่ประกอบอาชีพนี้ ($\bar{X} = 3.84$) อยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ กือ ข้อ 53 ท่านคิดว่าอาชีพของท่านเหมาะสมนี้ มีศักดิ์ศรีทัดเทียมอาชีพอื่น ($\bar{X} = 3.47$)

2.2.8 ด้านความมั่นคงในการทำงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก กือ ข้อ 59 ท่านคิดว่าถ้าได้เข้าไปอยู่อื่นท่านจะได้รับความสำเร็จดีกว่าเดิม ($\bar{X} = 4.24$) ข้อ 60 ท่านมั่นใจว่า จะสามารถปฏิบัติงานอยู่ในสถาบันฯ นี้นานเท่าที่ท่านต้องการได้ ($\bar{X} = 4.14$) และข้อ 56 ท่านสามารถแสดงความคิดเห็นในที่ประชุมได้เต็มที่โดยปราศจากการเพ่งเลึงของผู้บังคับบัญชา หรือเพื่อร่วมงาน ($\bar{X} = 3.68$)

3. เมื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรสถาบันฯ เทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตขอนแก่น จำแนกตามสถานภาพทั้งโดยรวมและรายด้านพบว่า บุคลากรสถาบันฯ เทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตขอนแก่นที่มีสถานภาพคู่กัน มีระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า สถานภาพคู่กัน มีระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติการปฏิบัติงานแตกต่างกันทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe' พบว่า ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของผู้บริหารทุกด้านแตกต่างกันกับบุคลากรที่เป็นอาจารย์ ข้าราชการพลเรือนและลูกจ้างประจำ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตขอนแก่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตขอนแก่น มีประเด็นสำคัญที่ควรแก่การนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่ผลวิจัยเป็นดังนี้ เพราะว่าผู้บริหาร ได้ส่งเสริมสนับสนุนการทำงานให้มีประสิทธิภาพโดยจัดสภาพแวดล้อมในการทำงานและปัจจัยต่าง ๆ ให้สามารถสนองความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงาน เช่น ลักษณะของงานที่ทำ สภาพการทำงาน การปักครองบังคับบัญชา และ การได้รับการยอมรับและนับถือ เมื่อผู้ปฏิบัติงานมีความพึงพอใจจะทำให้เกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติงานที่ดีส่งผลให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพบรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับเกล็ดแก้ว ร่วงลือ (2528 : 158) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจในการทำงานของเจ้าหน้าที่ศูนย์การศึกษากองโรงเรียนจังหวัด รวม 60 ศูนย์ พบว่าเจ้าหน้าที่มีความพึงพอใจในด้านความปลดปล่อยในการทำงาน และด้านความรับผิดชอบอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอื่น ๆ เช่น ความมั่นคงในชีวิตรากฐาน ลักษณะของงานการ ได้รับการยอมรับนับถือเงินเดือนและผลประโยชน์ เกือกถูด มีความพ่อใจในระดับปานกลาง นอกจากนี้ยังพบว่า โดยเฉลี่ยแล้วเพศชายมีความพึงพอใจในการทำงานมากกว่าเพศหญิง ในด้านอายุการทำงาน เจ้าหน้าที่ที่มีอายุราชการต่ำกว่า 4 ปี ผู้มีวุฒิปริญญาตรีหรือสูงกว่ามีความพึงพอใจในการทำงานมากกว่าผู้ที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และเจ้าหน้าที่ที่บุคลากรในภูมิลำเนา แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าด้านเงินเดือน บุคลากรมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลางทั้งนี้ เพราะภาวะเศรษฐกิจ ความเจริญทางด้านเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวกและค่าครองชีพที่สูง จึงทำให้บุคลากรมีความต้องการเกี่ยวกับรายได้หรือเงินเดือนที่สูงเพื่อที่จะเลี้ยงชีพให้อยู่รอดตลอดไปซึ่งสอดคล้องไปกับสุธรรม เดชนครินทร์ (2531 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครุਆารย์วิทยาลัยเทคนิคในเขตการศึกษา 2 พบว่า ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานที่เป็นอยู่ในปัจจุบันของครุਆารย์วิทยาลัยเทคนิคในเขตการศึกษา 2 โดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้าน คือ ด้านการปักครองบังคับบัญชา ด้านเงินเดือน ด้านความมั่นคงปลดปล่อย

**เมื่อพิจารณาตามปัจจัยกระตุ้นและปัจจัยค้าจุนสามารถอภิปรายได้ดังนี้
ปัจจัยกระตุ้น**

ด้านความสำเร็จของงาน โดยรวมอยู่ในระดับมากทั้งนี้ เพราะบุคลากรทุกคน ให้ความร่วมมือกับผู้บริหารด้วยดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเกียรติศักดิ์ เสือโต (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียน politechnic จังหวัด ระบอง พบว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียน politechnic จังหวัดระบอง มีปัจจัยด้านความรับผิดชอบอยู่ในระดับมาก ปัจจัยด้านความสำเร็จของงาน การยอมรับนับถือในผลงาน ลักษณะงานที่ปฏิบัติ การปักครองบังคับบัญชา ความสัมพันธ์กับเพื่อร่วมงาน ส่วนข้อ ๕ ผู้บังคับบัญชาเห็นความสำคัญของท่านที่ทำงานสำเร็จ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะ การมองผู้บังคับบัญชาของบุคลากร โดยทั่วไปและความรู้สึกของตนเองซึ่ง ผู้บังคับบัญชา มีความชื่นชมยินดีกับการที่เพื่อนร่วมงานทำงานสำเร็จอยู่แล้ว ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของยุทธ ศุคนธปฏิภาณ (2532 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจ ในการปฏิบัติงานของครูช่างอุตสาหกรรมวิทยาลัยเทคนิคภาคกลาง ถังกัดกรมอาชีวศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของการปฏิบัติงานของครูอุตสาหกรรม กลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาค กลางอยู่ในระดับ “สูง” และครูช่างอุตสาหกรรมเห็นด้วยกับคปประจำที่ก่อให้เกิดความพึง พอยในการปฏิบัติงานทั้ง 10 องค์ประกอบในระดับ ปานกลาง

ด้านการได้รับการยอมรับและนับถือ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เพราะ ผู้บริหาร ได้ให้ความเป็นกันเองกับบุคลากรทุกคนซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเกียรติศักดิ์ เสือโต (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียน politechnic จังหวัด ระบอง พบว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียน politechnic จังหวัดระบอง มีปัจจัยด้านความรับผิดชอบอยู่ในระดับมาก ปัจจัยด้านความสำเร็จของงาน การยอมรับ นับถือในผลงาน ลักษณะงานที่ปฏิบัติ การปักครองบังคับบัญชา ความสัมพันธ์กับเพื่อร่วมงาน

ด้านลักษณะของงานที่ทำ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เหตุที่เป็นเช่นนี้ เพราะ ปริมาณงานที่ทำ หน้าที่ที่รับผิดชอบตลอดจนการได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ ทำให้บุคลากร รู้สึกสนุกและพึงพอใจในงานที่ทำซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเกียรติศักดิ์ เสือโต (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียน politechnic จังหวัด ระบอง พบว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียน politechnic จังหวัดระบอง มีปัจจัยด้านความรับผิดชอบอยู่ในระดับมาก ปัจจัยด้านความสำเร็จของงาน การยอมรับนับถือ ในผลงาน ลักษณะงานที่ปฏิบัติ การปักครองบังคับบัญชา ความสัมพันธ์กับเพื่อร่วมงาน

ด้านความรับผิดชอบ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เพราะว่าบุคลากรมีส่วนร่วมรับผิดชอบงานผู้บังคับบัญชาเปิดโอกาสให้แก่ปัญหาในการปฏิบัติงานและควบคุมติดตามอย่างใกล้ชิด ส่วนข้อ 18 ความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะว่า ในการทำงานอย่างเต็มที่นั้นคงเป็นไปไม่ได้ที่จะใช้ในหน่วยงานของราชการเพราเมิกกฎ ระเบียบข้อบังคับมากมายในการปฏิบัติงานซึ่งสอดคล้องงานวิจัยของนิพนธ์ จิราพงศ์ (2529 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของอาจารย์วิทยาลัยพลศึกษา โดยทฤษฎีของ เออร์ชเบอร์ก ผลการวิจัยพบว่า ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของอาจารย์วิทยาลัยพลศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งการทำงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เพราะว่าสถาบันได้ส่งเสริม เปิดโอกาสให้บุคลากรได้เพิ่มพูนความรู้ประสบการณ์และก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การทำงานและเพิ่มคุณวุฒิการศึกษาให้สูงขึ้นซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจำai พ อินทรประเสริฐ (2533 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร ในสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของบุคคลในสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูในระดับมาก และปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจเป็นอันดับที่ 11, 12 และ 13 คือ หัวนิโนเดือน สภาพการทำงาน และความก้าวหน้า ความล้ำดับ

ปัจจัยสำคัญ

ด้านเงินเดือน โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง เหตุที่เป็นเช่นนี้ เพราะรายได้ที่ได้รับไม่เพียงพอในการใช้จ่ายเนื่องจากภาวะเศรษฐกิจที่ค่าครองชีพสูงขึ้นตลอดจนอัตราเงินเดือนที่ได้รับก็น้อย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกล็ดแก้ว ร่วงถือ (2528 : 158) ได้ทำการวิจัยเรื่องความพึงพอใจในการทำงานของเจ้าหน้าที่ศูนย์การศึกษาอนุโรงเรียนจังหวัด รวม 60 ศูนย์ พบว่าเจ้าหน้าที่มีความพึงพอใจในด้านความปลอดภัยในการทำงาน ลักษณะของงานการได้รับการยอมรับนับถือ เงินเดือนและผลประโยชน์เกือบถูก มีความพอใจในระดับปานกลาง

ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เพราะผู้บังคับบัญชาเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วม มีการนิเทศ เสนอแนะการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ ให้ความเสมอภาคและยกย่องชมเชย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเกียรติศักดิ์ เดือโต (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียน politechnic ระยะ จังหวัดยอง พนว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียน politechnic ระยะ จังหวัดยอง มีปัจจัยด้านความรับผิดชอบอยู่ในระดับมาก ปัจจัยด้านความสำเร็จของงาน

การยอมรับนับถือในผลงาน ลักษณะงานที่ปฏิบัติ การปักกรองบังคับบัญชา ความสัมพันธ์ กับเพื่อร่วมงาน

ด้านนโยบายและการบริหารงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เหตุเป็นเช่นนี้ เพราะ ผู้บังคับบัญชาชี้แจง นโยบายและการบริหารงานในการปฏิบัติงานให้ผู้ร่วมงานเข้าใจ ชัดเจน และให้การชี้แนะในการปฏิบัติงานที่มีข้อผิดพลาดเพื่อปรับปรุงแก้ไข ส่วนข้อ 38 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง เป็นพระว่าในการบริหารงานด้านนโยบายนั้นเป็น บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารส่วนผู้ร่วมงานเป็นผู้ปฏิบัติงานตามนโยบายที่กำหนดซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของสุธรรม เดชนครินทร์ (2531 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจ ในการปฏิบัติงานของครูอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคในเขตการศึกษา 2 พ布ว่าระดับความพึงพอใจ ในการปฏิบัติงานที่เป็นอยู่ในปัจจุบันของครูอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคในเขตการศึกษา 2 ตามปัจจัย คำว่า โดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านสภาพการทำงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เพราะ ชุมชนได้เข้ามา มีส่วนร่วมสนับสนุน เสริมสร้างบรรยายกาศทั้งภายในและภายนอก สถาบัน ส่วนข้อ 45 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง เพราะว่าในการปฏิบัติงานของบุคลากรที่ทำงานในหน้าที่ ภาระงานเดิมนานๆ ปัจจุบันเกิดความเมื่อยชา ไม่กระตือรือร้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุธรรม เดชนครินทร์ (2531 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู อาจารย์วิทยาลัยเทคนิคในเขตการศึกษา 2 พ布ว่าระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานที่เป็นอยู่ ในปัจจุบันของครูอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคในเขตการศึกษา 2 ตามปัจจัยคำว่า โดยส่วนรวมอยู่ใน ระดับปานกลาง

ด้านการปักกรองบังคับบัญชา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เพราะ ผู้บังคับบัญชาให้ความสนใจสนับสนุนเป็นกันเองกับผู้ร่วมงานมีการกระชายอำนวยในการปฏิบัติงาน ส่วนข้อ 50 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง เพราะว่า ในการร่วมงานกับผู้บังคับบัญชา บางครั้งผู้ร่วมงานต้องหนักใจที่จะปรับตัวเข้ากับผู้บังคับบัญชา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิพนธ์ จิราพงศ์ (2529) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของอาจารย์วิทยาลัย พลศึกษา โดยทฤษฎีของ เออร์เบอร์ก ผลการวิจัยพบว่า ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ของอาจารย์วิทยาลัยพลศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

ด้านฐานะตำแหน่งหน้าที่การทำงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เหตุเป็นเช่นนี้ เพราะผู้ร่วมงานภูมิใจในตำแหน่งหน้าที่ในการทำงานและเป็นที่ยอมรับจากชุมชน ส่วนข้อ 53 อยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะผู้ร่วมงานบางส่วนยังคิดว่ายังมีศักดิ์ศรีไม่ทัดเทียมกับอาชีพ อื่น เพราะได้รับเงินเดือน ค่าจ้างไม่เพียงพอต่อค่าครองชีพซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุธรรม

เคลชันครินทร์ (2531 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคในเขตการศึกษา 2 พบว่าระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานที่เป็นอยู่ในปัจจุบันของครูอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคในเขตการศึกษา 2 ตามปัจจัยคำชี้แจง โดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านความมั่นคงในการทำงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เหตุเป็นเช่นนี้ เพราะผู้ร่วมงานมีความมั่นใจในการทำงาน โดยผู้บังคับบัญชาให้ความคุ้มครองและรับผิดชอบต่อภาระงานที่มีอยู่หมายซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอําม่าไฟ อินทรประเสริฐ (2533) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร ในสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู” ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของบุคคลในสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูในระดับมาก

2. เมื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตขอนแก่น จำแนกตามสถานภาพทั้งโดยรวมและรายด้านพบว่า บุคลากรสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตขอนแก่นที่มีสถานภาพต่างกัน มีระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า สถานภาพต่างกัน มีระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติการปฏิบัติงานแตกต่างกันทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในฐานะผู้วิจัยเป็นผู้บริหารได้เห็นด้วยกับหลักธรรมของพระพุทธเจ้าที่ตรัสไว้ว่ามนุษย์ทุกคนยอมมีความอยากรู้ในตัวอยู่แล้วอย่างไม่มีสิ้นสุดดังนั้นระดับความพึงพอใจของบุคลากรในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตจึงแตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับเกียรติศักดิ์ เสือโถ (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียน โปลีเทคนิคระยอง จังหวัดระยอง พบว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียน โปลีเทคนิคระยอง จังหวัดระยอง มีปัจจัยด้านความรับผิดชอบอยู่ในระดับมาก ปัจจัยด้านความสำเร็จของงาน การยอมรับนับถือในผลงาน ลักษณะงานที่ปฏิบัติ การปักครองบังคับบัญชา ความสัมพันธ์กับเพื่อร่วมงาน และสภาพการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านความก้าวหน้านโยบายและการบริหารงานและเงินเดือนและผลประโยชน์ ให้คุณภาพในระดับน้อย ครูชายและครูหญิงมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานโดยรวมและทุกด้าน มีความแตกต่างกัน โดยครูที่มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานมากกว่าครูชายในด้านความสำเร็จของงานความรับผิดชอบ ลักษณะงานที่ปฏิบัติ การปักครองบังคับบัญชา ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานสภาพการทำงานและเงินเดือนและผลประโยชน์ เกือบครึ่ง ปัจจัยที่ครูชายมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานสูงกว่าครูหญิงมีด้านการยอมรับนับถือในผลงาน ความก้าวหน้าและด้านนโยบายและการบริหาร ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานโดยรวมแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการวิจัยพบว่าบุคลากรของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตขอนแก่น ด้านเงินเดือน มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง นั่นน่าจะเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหาร ที่รับผิดชอบในการบริหารบุคลากร ได้ตระหนักถึงปัญหาที่ต้องการและควรหาวิธีการช่วยเหลือ อย่างทั่วถึงเพื่อเป็นการสร้างขวัญกำลังใจแก่บุคลากรและบังเกิดผลดีของการทำงานอย่างมี ประสิทธิภาพต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรทำวิจัยการศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรสถาบัน เทคโนโลยีราชมงคลภาคตะวันออกเฉียงเหนือในเชิงปริมาณและคุณภาพ
- 2.2 ควรทำวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลผลกระทบต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ของบุคลากรในหน่วยงานของส่วนราชการอื่น ๆ

- 2.3 ควรทำการศึกษาเบรเยนเทียนความพึงพอใจการปฏิบัติงานของครูสังกัด สำนักงานการศึกษาในพื้นฐานของทุกจังหวัด

Rajabhat Mahasarakham University